

Tolga – kommune med tæl

Trafikksikkerhetsplan 2019 - 2022

Vi tar ansvar –
for trafikken, og i trafikken

Forord til trafikksikkerhetsplan 2019 – 2022

Trafikk og trafikksikkerhet angår oss alle, enten vi ferdes som myke trafikanter eller sitter bak rattet.

Et overordnet mål bør derfor være at alle skal føle seg trygge i trafikken i Tolga kommune. Det skal være enkelt å ferdes og alle skal ha kunnskaper og holdninger rundt trafikk som gjør den enkelte til en ansvarsfull og god trafikant. Tilrettelegging for myke trafikanter gjennom tiltak som gang- og sykkelveier, trygge og oversiktlige forhold på strekningen mellom hjem og barnehage/skole/arbeid/fritids aktiviteter er derfor sentralt. Det er samtidig god miljø- og folkehelsepolitikk å kunne ferdes som myk trafikant i lokalmiljøet i stedet for å ta bilen.

Mye handler om fysiske forhold, og planen peker derfor på små og store tiltak som vi mener bør utbedres og arbeides med fremover. Tiltakene vil, naturlig nok, ha ulikt tidsperspektiv ut i fra kostnadsramme og omfang. Større prosjekter må innarbeides over tid. Like viktig som fysiske forhold er det holdningsskapende arbeidet, og den enkeltes ansvar. Holdningsskapende arbeid starter hjemme i den enkelte familie, med foreldre som rollemodeller for de små - og i barnehager og skoler.

Det er Trafikksikkerhetsutvalgets ønske og mål at denne planen skal være et verktøy i aktiv bruk for å sette trafikksikkerhets arbeidet under lupen. Vi ønsker oss et engasjert og ansvarliggjort lokalsamfunn i dette viktige arbeidet fremover - vi har ingen å miste!

Svein Gjelten Bakken,

Leder i Trafikksikkerhetsutvalget

Trafikksikkerhetsutvalgets rolle

Trafikksikkerhetsutvalget i sin nåværende rolle ble startet opp i 2009. Dagens utvalg er valgt for perioden 2015 - 2019

Sentrale oppgaver for utvalget:

- Samordne trafikksikkerhetsarbeidet i kommunen
- Utarbeide forslag til en kommunal handlingsplan for trafikksikkerhetsarbeid.
- Fungere som bindeledd mellom publikum og kommunal ledelse i trafikksikkerhetssaker
- Arbeide for at alle skal føle seg trygge i trafikken.
- Uttale seg i saker av betydning for trafikksikkerheten i kommunen
- Komme med innspill til fysiske tiltak langs veinettet
- Ta initiativ til trafikksikkerhetskampanjer og annet holdningsskapende arbeid
- Arbeide med tanke på å stimulere foreninger og organisasjoner i kommunen til å drive trafikksikkerhetsarbeid
- Holde oversikt over ulykkessituasjonen i kommunen

- Arbeide for at nødvendige midler avsettes til trafikksikkerhetsarbeid i Tolga kommune
- Aktivt jobbe for ekstern finansiering av både fysiske trafikktiltak og holdningsskapende arbeid
- Være pådriver overfor kommunale virksomheter i trafikksikkerhetssaker

Medlemmer i trafikksikkerhetsutvalget 2015 - 2019:

Svein Gjeltten Bakken, leder

Anne Lise Lysgård

Astrid Moen

Arnstein Solheim

Åsmund Nymoen

Anne Maren Røseplass

Kari Nordskogen, sekretær

Hvorfor trafikksikkerhetsplan?

Den kommunale trafikksikkerhetsplanen er kommunens redskap til å

- sette trafikksikkerhetsarbeidet på dagsorden
- samordne ulike tiltak
- følge opp trafikksikkerhetsarbeidet i kommunen

Videre er den et godt redskap til å påvirke regionale (fylke) og statlige myndigheter til å prioritere trafikksikkerhetstiltak som har betydning for kommunens innbyggere.

Planen er forutsatt evaluert og rullert hvert år ved at en gjennomgår tiltakene. Utførte tiltak går ut og nye kommer inn. Evalueringen foretas av trafikksikkerhetsutvalget før oppstart av budsjettarbeidet.

Arbeidet med planen har pågått over forholdsvis lang tid. Det har også medført at vi har fått mange innspill til arbeidet. Medlemmer fra utvalget har også deltatt med informasjon i ulike sammenhenger. I tillegg legges planen nå ut til offentlig høring. En god forankring bør derfor være sikret. Skilting og trafikksikkerhet er løftet frem i flere tilfeller, samt forbedring av trafikksikkerhet i skumle veikryss.

Trafikk og ulykkessituasjonen innen Tolga kommune

Tolga kommune har generelt få trafikkulykker, også hvis man «korrigerer» for at det er liten befolkningsmessig kommune. En viktig årsak til dette, er at vi ikke har noen gjennomgangsvei med høy trafikkbelastning (Jfr. RV3 i Alvdal/Tynset).

Den mest trafikkerte strekningen i kommunen, er FV gjennom Tolga sentrum. Her har vi en såkalt årsdøgntrafikk (ÅDT) på ca. 1400.

Men smale og uoversiktlige bygdeveier kan være like farlige trafikkfeller som en tungt trafikkert riksveg. Mange av de foreslåtte tiltakene går da også på utbedringer på de mindre veiene. Nedsatt fart på aktuelle strekninger er en gjenganger på innspill fra publikum. Her vil det selvsagt være et nært samarbeid med politi om mulige tiltak.

Oppfølging av planen og arbeidet i utvalget

I arbeidet med å prioritere tiltak i perioden, legges det vekt på følgende:

- Tiltaket er relevant i forhold til hovedmål og delmål
- Effekten vi regner med at tiltaket vil ha
- Kostnader ved å gjennomføre tiltaket i forhold til den effekten som forventes

Hvert 4. år foretas en hovedrullering av planen i forhold til mål og oppnådde resultater. I denne prosessen skal alle ha en mulighet til å komme med innspill.

Trafikksikkerhetsplanen skal være en kommunedelplan. Den skal derfor behandles i henhold til plan- og bygningsloven (PBL). Dette betyr bl.a. at den ved hovedrulleringen skal legges ut til offentlig ettersyn før den vedtas av kommunestyret.

Hedmark Fylkeskommunes/Vegvesenets handlingsplan for fylkesveger er viktig for å kunne gjøre tiltak i den enkelte kommune.

Prioriteringene i trafikksikkerhetsplanen bør være grunnlaget for kommunens prioriteringer i forhold til fylkesveinettet.

Visjon og mål for trafikksikkerhetsarbeidet

Nullvisjonen

Trafikksikkerhetsarbeidet i Norge bygger på en visjon om at det ikke skal forekomme ulykker med drepte eller hardt skadde i vegtrafikken. Nullvisjonen er en visjon, ikke et mål – og skal være noe å strekke seg etter.

Nullvisjonen bygger på tre grunnpilarer:

- Etikk – ethvert menneske er unikt og uerstattelig. Vi kan ikke akseptere at et stort antall mennesker blir drept eller hardt skadd i trafikken hvert år.

- Vitenskapelighet – menneskets fysiske og mentale forutsetninger er kjent og skal legges til grunn for utforming av vegsystemet. Systemet skal lede trafikantene til sikker adferd, og beskytte dem mot alvorlige konsekvenser av normale feilhandlinger
- Ansvar – trafikanter, myndigheter og andre som kan påvirke trafiksikkerheten, har delt ansvar. Trafikanten har ansvar for egen adferd. Myndighetene skal tilby et vegsystem som legger til rette for mest mulig sikker adferd og beskytter mot alvorlige konsekvenser av normale feilhandlinger. Kjøretøyprodusentene har ansvar for å utvikle og produsere trafiksikre kjøretøy. Andre aktører, som politiet og ulike interesseorganisasjoner, har også ansvar for å bidra til best mulig sikkerhet.

Visjon:

- Vi tar ansvar, for trafikken, og i trafikken

Hovedmål:

- Alle som bor i Tolga kommune skal oppleve trygghet i trafikken

Delmål:

- Barn og ungdom skal ha trygg adkomst til barnehage, skole og fritidsaktiviteter
- Eldre og funksjonshemmede skal gis muligheter til å ferdes trygt i trafikken
- Innbyggerne skal gjennom bevisstgjøring forstå sitt ansvar som trafikanter

Bakgrunns info om ulykkesstatistikk for Tolga – fra vegvesen siste 10 år

De siste ti årene har det blitt registrert en dødsulykke, to trafikkulykker med alvorlig personskade og 14 trafikkulykker med lettere personskader i Tolga kommune. Det er stort sett bilulykker, men i to av trafikkulykkene er forgjenger involvert og en trafikkulykke er en sykkelulykke. De fleste trafikkulykkene er enslige kjøretøy som kjører utfor. Dødsulykken var en bilulykke der to biler møttes i kurve, på fylkesvei 30. Ellers er det trafikkulykker etter oppstart fra stanset eller parkert stilling, eller at fotgjenger krysset kjørebane og ble påkjørt av ryggende kjøretøy, samt at fotgjenger gikk på vegens høyre side og påkjøring bakfra. De fleste trafikkulykkene er på fylkesvei 30.

Trafiksikker kommune – hva er det?

Trygg Trafikk har etablert «Trafiksikker kommune» som et kvalitetsstempel for å få kommunene til å drive systematisk og helhetlig trafiksikkerhetsarbeid. For å oppnå status som trafiksikker kommune, må kommunen implementere trafiksikkerhetskriterier i hele sin virksomhet og i den enkelte sektor spesielt. Ansvaret skal forankres hos politisk og administrativ ledelse. Kommunen skal ha et

utvalg med ansvar for trafikk sikkerhet, innarbeide regler for reiser og transport i kommunens regi, involvere kommunens arbeidsmiljøutvalg (AMU), ha oppdatert ulykkesstatistikk, innarbeide trafikk sikkerhet som del av folkehelsearbeidet og ha et godt system for å behandle søknader om skoleskyss.

I tillegg skal kommunen oppfylle definerte kriterier innen den enkelte sektor, herunder barnehage, skole, teknisk avdeling, planavdeling, kulturavdeling, kommunelegen og helsestasjonen. Arbeidet skal være forankret i en oppdatert og politisk vedtatt trafikk sikkerhetsplan med rullerings- og rapporteringsrutiner.

Godkjenning som «Trafikk sikker kommune» er et bevis for at kommunen jobber godt, målbevisst og helhetlig for å forebygge ulykker. Godkjenningen gjelder for tre år av gangen og kan fornyes.

Tiltaksområder

Vi vil videreføre tiltak som er iverksatt og arbeide kontinuerlig for å initiere og etablere nye, målrettede tiltak innen følgende områder:

- * Trafikantpåvirkning:
 - Barn
 - Ungdom
 - Den vanlige bilist og trafikant
 - Tungbilsjåfører og bussjåfører
 - MC-førere
 - Eldre
 - Trafikanter med annen trafikkultur
- * Økt bruk av sikringsutstyr:
 - Bilbelte
 - Sikring av barn i bil – gjennom helsestasjoner, barnehager, skoler og FAUer
 - Bruk av setebelte i buss – samarbeid med frivillige
 - Refleks
- * Fart
- * Bilister og syklister
- * Reduksjon av kjøring i ruspåvirket tilstand:
 - Alkolås i alle skolebusser

- * Fotgjengerulykker – særlig rettet mot eldre
- * Viltulykker – gjennom prosjektet Vilt og trafikk
- * Fysiske tiltak:

- Tilrettelegging av busstopp
- Hjertesoner rundt skolene
- Gode rasteplasser, også om vinteren
- Krav til vedlikehold, sideterreng og siktsoner
- Alternativer til salting av veg

Fakta om promillekjøring

Det kjøres 114 millioner kilometer i alkoholrus hvert år, totalt 0,27 prosent av alle kjøreturer. Dette blir 20.000 kjøreturer i alkoholrus hver eneste dag. Kilde: Transportøkonomisk Institutt.

Rus er en medvirkende årsak i 22 prosent av alle dødsulykkene i trafikken. Kilde: Trygg Trafikk.

Undersøkelser viser at 12 prosent setter seg i bilen kun 1-5 timer etter de har drukket. Kilde: Analyseselskapet YouGov.

En sjåfør med lav promille har dobbelt så høy risiko for å gjøre skade som en uten promille. Har sjåføren promille på 1,3 og høyere, er risikoen 87ganger høyere. Kilde: Transportøkonomisk Institutt.

Tungtransport er involvert i hver tredje dødsulykke på norske veier. Trøttesjåførere, overdreven tro på kjøretøyets kjøreegenskaper og rus er medvirkende årsaker. Kilde: Transportøkonomisk Institutt.